

A patra perspectivă asupra istoriei: fiara

11:19-15:4

În capitolul 11 a părut din senin fiara care se ridică din adânc și ne-am întrebat: „Cine este această fiară?”. În secțiunea ce urmează autorul ne prezintă o nouă perspectivă asupra istoriei în care fiara ocupă un loc central. El vrea să ne explice ce este cu această fiară. Această nouă secțiune începe cel mai probabil cu 11:9. În mod sugestiv ea ar începe cu imaginea chivotului legământului. Expresia „chivotul legământului” ne aduce aminte de cele două table ale legământului care erau în chivot și care aveau scrise pe ele cele 10 porunci cu însuși degetul lui Dumnezeu. Ele subliniază integritatea de care trebuie să dea dovadă poporul lui Dumnezeu într-o lume a răului și compromisului. Ne aducem aminte de prima dintre cele 10 porunci: „*Să nu ai alți dumnezei afară de Mine. Să nu-ți faci chip cioplit... să nu te închini înaintea lor.*” Este interesant că fiara va impune închinarea la un dumnezeu străin, iar cei credincioși vor plăti chiar cu prețul vieții fidelitatea lor față de Creator. Din această perspectivă, am putea considera ultimul verset din capitolul 11 o introducere pentru următoarea secțiune, o introducere care ne centrează atenția asupra mizei războiului descris în secțiune: *fidelitatea și integritatea poporului lui Dumnezeu.* Această nouă secțiune ne prezintă istoria din perspectiva luptei între Satan și Dumnezeu. În mijlocul scenei de luptă se află sfinții Celui Preaînalt care se vor confrunța cu ferocitatea fiarei în spatele căreia Diavolul, șarpele cel vechi, înșeală întreaga lume.

Capitolul 12 este un capitol la care am tot făcut referire în comentariile pe alte cărți din Scriptură. Vom relua observațiile noastre, însă vom încerca să insistăm pe elementele pe care nu le-am comentat până acum. Unul din ele îl reprezintă semnificația perioadei de 1260 de zile.

Primul personaj care apare este femeia care avea un mare chin să nască. Nu este dificil să identificăm femeia cu poporul Israel din care trebuia să vină Mesia conform promisiunilor Vechiului Testament. Chinul și durerile ei ne trimit cu gândul la lupta celui rău din istorie împotriva lui Israel și a liniei mesianice. Ne aducem aminte de holocaustul inițiat de Haman, de furia împărătesei Atalia care aproape a nimicuit sămânța davidică din care trebuie să vină Mesia și de alte evenimente care marchează lupta celui rău împotriva

națiunii Israel și a linie mesianice. Cel rău luptă împotriva împlinirii planurilor și promisiunilor lui Dumnezeu. Cea mai măreață și amenințătoare promisiune (pentru el) rostită de Domnul este cea din Genesa 3:15: „*Sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui.*”. Cel rău a luptat împotriva venirii Seminței promise în lume. Durerile nașterii, chinul mare al femeii cu o cunună de 12 stele pe cap reprezintă un simbol al acestui război teribil. O, câte lupte spirituale s-au dat în văzduh și în istorie pentru ca Mesia să nu apară. Deși Domnul este Atotputernic și ține în control istoria, chinul a fost pe cât se poate de real. Cu toate acestea, a existat și un Haman și o Atalia. Acest fapt ne avertizează că, deși Domnul este Atotputernic, războiul este cât se poate de real, iar deși Domnul rămâne biruitor, omul poate să cadă atât de ușor răpus în acest război cosmic între bine și rău. Îmi place mult cum este descrisă femeia: învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de 12 stele pe cap. Israel, ca națiune, a avut o slujbă atât de importantă în istorie, de unde și măreția femeii. Să reprezinti națiunea din care vine Mesia în lume este o imensă onoare, un privilegiu unic. Această descriere ne amintește și de visul avut de Iosif în Genesa 37: „*Soarele, luna și 11 stele se aruncau cu fața la pământ înaintea mea!*”. Visul lui Iosif era o prefigurare a unui moment în care Israel (Iacov) și fiii lui vor recunoaște înălțarea lui Iosif în planul lui Dumnezeu, îl vor recunoaște ca salvatorul lor. Dar acest vis este și o prefigurarea a momentului în care națiunea Israel Îl va plânge pe Cel pe care L-a străpuns, pe Isus Hristos.

Balaurul stătea înaintea femeii ca să îi mănânce copilul când Îl va naște. Într-adevăr, Irod a inițiat un genocid imediat după nașterea lui Isus, dar Domnul Și-a păzit Unsul. Cel rău a dorit deopotrivă moartea fizică și spirituală a lui Mesia. Pe de o parte, prin Irod și prin uneltirile fariseilor încerca să-i ia viața, iar pe de altă parte, prin ispitirile zilnice încerca să-L contamineze de păcat și să Îl aducă în moarte spirituală. Ce mă uimește cel mai mult din acest pasaj este că, în ciuda faptului că Domnul ține toate lucrurile sub control, a existat un genocid inițiat de Atalia, a existat un genocid inițiat de Irod, etc. Domnul ar fi putut opri din fașă inițiativa lui Irod. Totuși l-a îngăduit și, în același timp, i-a spus lui Iosif să meargă în Egipt. Oare cel rău a avut, să spunem, o anumită legitimitate pentru a pune în aplicare astfel de planuri? Ne aducem aminte că, în Daniel 8, cornul cel mic s-a ridicat în istorie când s-a umplut paharul fărădelegilor poporului Israel. Deci, în anumite situații, putem spune că există o legitimitate din pricina

înmulțiri fărădelegii. În același timp, Dumnezeu îngăduie astfel de evenimente pentru a ne trezi din somn, pentru a ne comunica că războiul este cât se poate de real. Dacă nu ar fi astfel de evenimente, cum am mai înțelege noi cât de mare este încheștarea dintre bine și rău, cât de mare este miza bătăliei? Evenimentele dinaintea și de după nașterea lui Mesia, care se oglindesc în chinul mare al nașterii femeii cu luna sub picioare și în dorința celui rău de a mânca copilul, ne ajută să înțelegem cât de mare a fost semnificația și miza nașterii și vieții lui Mesia. Dacă în anumite domenii din viața noastră, există atacuri spirituale repetate și puternice, atunci înseamnă că în acel domeniu, în deciziile legate de acel domeniu, miza bătăliei este foarte mare. Poate, de multe ori, nu înțelegem anumite atacuri spirituale din anumite domenii ale vieții noastre. Ele însă au și rolul de a ne deschide ochii. Acest domeniu este extrem de important, cel puțin pentru viața ta. Aici trebuie să faci niște alegeri minunate care sunt de o miză nebănuț de mare în planul lui Dumnezeu. Deci, mare atenție!

Autorul nu insistă pe biruința copilului asupra lui Satan, sau asupra lucrării Pruncului. Ni se spune doar că El va cârmui toate neamurile cu un toiag de fier, pentru a fi siguri că este vorba despre Mesia și apoi ni se spune că acest copil a fost răpit la Dumnezeu și la Scaunul Lui de domnie. În mod cert se are în vedere momentul învierii și înălțării lui Isus Hristos. Poate unii teologi ar încerca să interpreteze că este vorba despre răpirea Bisericii în care Hristos mai trăiește pe pământ. Dar această interpretare este forțată și autorul pare să ne ofere tocmai acele elemente care să o excludă. Isus Hristos nu este înfățișat ca un prunc. Dacă se folosea expresia de Hristos sau chiar de Isus Hristos, ne puteam gândi la posibilitatea variantei de interpretare cu răpirea Bisericii. Dar expresia „copilul” ne trimite cu gândul, în mod specific, la lucrarea lui Isus Hristos care s-a încheiat la înviere. Imaginea „copilului Isus” care trăiește încă pe pământ prin Biserică nu se potrivește în contextul limbajului și imaginilor nou-testamentare. Pe de altă parte, consider că autorul nu vrea să ne încurce, ci să ne comunice un mesaj clar și accesibil. Or, nu avem nici un indiciu care să ne argumenteze că expresia „răpirea copilului” se referă de fapt la răpirea Bisericii. Doar încercarea noastră de a potrivi textul cu propria teologie ar putea conduce la o astfel de interpretare forțată.

După înălțarea pruncului are loc un război în cer și Satana și îngerii lui sunt aruncați din cer. Din nou avem mai multe interpretări. Unii susțin că aruncarea lui Satan din cer a avut loc la învierea lui Isus, alții susțin că va avea loc la răpirea Bisericii. Am argumentat deja de ce consider interpretarea cu răpirea Bisericii o speculație. Unii ar putea susține că, într-adevăr, răpirea Pruncului se referă la învierea lui Isus, dar că războiul din Ceruri se derulează încă și că se va finaliza în momentul răpirii Bisericii, când Satan va fi aruncat pe pământ. Autorul ne oferă niște elemente în pasaj parcă tocmai pentru a exclude această variantă de interpretare. Astfel, în versetul 6 ni se spune că după răpirea Pruncului, femeia a fost dusă în pustie pentru a fi hrănită acolo 1260 de zile. După aruncarea lui Satan pe pământ, acesta a început să urmărească femeia și două aripi au fost date femeii ca să zboare cu ele în pustie o vreme, 2 vremi și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui. Asemănarea dintre v. 6 și v.14 ne indică că Satan a fost aruncat din cer imediat după înălțarea Pruncului la scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Și, nu în ultimul rând, demonstrația teologică a aruncării lui Satan din cer în momentul răpirii Bisericii nu este susținută de alte pasaje din Scriptură și pălește în fața explicațiilor teologice ale aruncării lui după învierea Domnului Isus, explicații susținute și de multe pasaje din Scriptură. De ce ar fi Satan aruncat din cer în momentul răpirii Bisericii? Putem da cu banul, putem inventa teorii, dar nu găsim pasaje în Scriptură pe care să ne clădim o astfel de teologie. Pe când iată ce ne spune Ioan 12:31-32: *„Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară! Și, după ce voi fi înălțat, voi atrage la Mine pe toți oamenii!”*. Pe de altă parte, Pavel în Coloseni, ne spune că moartea lui Hristos pe cruce a însemnat o biruință extraordinară asupra lumilor demonice:

„A dezbrăcat zăpădul cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră și ne era potrivnic, și l-a nimicit pironindu-l pe cruce. A dezbrăcat domniile și stăpânirile, și le-a făcut de ocară înaintea lumii, după ce a ieșit biruitor asupra lor prin cruce.” (Col.2:14-15).

Ni se vorbește despre o asemenea biruință în văzduh în contextul răpirii Bisericii? Cartea Evrei ne deschide ochii să înțelegem că, după înviere, Isus Hristos a intrat în Sfânta Sfintelor din Ceruri cu Însuși sângele Lui pentru a curăți Cortul ceresc. După

înviere a avut loc un Yom Kippur ceresc. Păcatele sfinților Vechiului Testament încă nu erau ispășite. Ei erau iertați și primiți în Ceruri, dar problema păcatului lor nu era soluționată înaintea lui Dumnezeu. Dosarele nesoluționate erau depozitate în Cortul ceresc, după cum în Cortul pământesc erau depozitate toate fărâdelegile mărturisite ale evreilor până în ziua de Yom Kippur când se făcea, în fiecare an, curățirea Cortului (vezi comentariile noastre pe Levitic 16). Acest fapt, îi dădea celui rău teren legitim să pășească în Ceruri și să întrerupă chiar întruniri din Ceruri, așa cum ne prezintă Iov capitolul 1. El avea drept să stea acolo și chiar să pârască. El putea să pârască pe sfinții din Ceruri care nu aveau păcatele ispășite și putea pârî și pe sfinții de pe pământ care trăiau în compromis (vezi Zaharia 3). Satan era o prezență ostilă care tulbura însăși liniștea Cerului. Câte lucruri Și-a asumat Domnul nostru pentru noi, de dragul nostru! Învierea lui Hristos este dovada faptului că jertfa sa a fost primită și că noi suntem socotiți neprihăniți. În jertfa lui Hristos și păcatele sfinților Vechiului Testament au fost ispășite și, astfel, cortul ceresc a fost curățit de toate dosarele nesoluționate:

„Și tocmai de aceea este El mijlocitorul unui legământ nou, pentru ca, prin moartea Lui pentru răscumpărarea din abaterile făptuite sub legământul dintâi, cei ce au fost chemați, să capete veșnica moștenire care le-a fost făgăduită.” (Evrei 9:15).

Cât este de clar de ce Satana a fost aruncat din Ceruri în momentul învierii lui Isus! Singurul pasaj din Noul Testament care ar părea să contrazică această interpretare ar fi cel din Efeseni 6 unde ni se vorbește de duhurile răutății din locurile cerești. Dar este o aparentă contradicție. În cartea Efeseni, expresia „Locurile cerești” apare de mai multe ori și are a specificație precisă. Este interesant că noi, cei răscumparați, suntem așezați deja în locurile cerești. Și totuși noi suntem încă pe pământ. Cum vine acest lucru? Noi suntem deopotrivă în Ceruri și pe pământ, noi suntem o prelungire a Cerului pe pământ, noi suntem la confluența dintre Cer și pământ. Și pentru că atacurile celui rău sunt îndreptate asupra noastră, este de înțeles de ce și duhurile răutății care ne ispitesc sunt și ele în locurile cerești unde suntem și noi!

După ce Satan este aruncat pe pământ, Cerul se bucură, dar pământul primește vestea că războiul se întetește: „Căci diavolul s-a pogorât la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme!”. Satana a fost îngerul care, pentru prima dată în

istoria veșniciei, a pus la îndoială caracterul lui Dumnezeu. Argumentele sale au fost așa de bine construite încât, se pare, că o treime din fapăturile inteligente create de Dumnezeu au trecut de partea lui. El a fost cel care L-a provocat pe Creator la duel. Dar nu este o bătălie a raportului de forțe, ci o bătălie de natură morală: Dumnezeu are dreptate sau cel rău are dreptate când susține că Dumnezeu nu este ceea ce pretinde a fi? Înainte de înviere, cel rău era liniștit și relaxat, ca unul care părea că va câștiga această bătălie. Pe de o parte, omul alesese mai degrabă oferta lui, iar pe de altă parte Dumnezeu își asumase o ecuație ce părea imposibil de soluționat: pe de o parte, spusese că pedeapsa pentru cel păcătos este moartea veșnică, iar pe de altă parte, primise în cer pe păcătoșii care au crezut în El. Astfel, Satana mergea la cutreierarea pământului și, apoi, revenea în Ceruri pentru a-L contrazice pe Creator. El părea că are asul câștigător. Dar prin lucrarea lui Hristos, Dumnezeu s-a dovedit a avea un as și mai câștigător și a soluționat problema păcatului. Satana s-a trezit aruncat pe pământ și făcut de ocară. Acum știe că după ce problema păcatului a fost rezolvată, Hristos poate reveni oricând în slavă, fapt ce-i va aduce pieirea. Știe deci că are puțină vreme în care mai poate activa pe pământ pentru a demonstra că Dumnezeu nu este ceea ce pretinde a fi. Observăm că el nu este resemnat și nici că nu este aceea mânia a celui care știe că a pierdut și care vrea ca să mai distrugă ce poate distruge înainte de a-i veni sfârșitul. Nu, ci cel rău mai are o speranță. El vrea ca în această puțină vreme să întoarcă victoria de partea lui. Cum mai poate face acest lucru după victoria lui Hristos de pe cruce?

Pentru a răspunde la întrebare, trebuie să citim în continuare și să observăm că prima sa țintă este femeia, adică Israel. Este surprinzător că nu Biserica, ci tot Israel este prima sa țintă. A doua sa țintă este Biserica. De ce tot Israel? Înțelegem că cel rău avea ceva cu Israel înainte să se nască Mesia. Dar după ce Mesia s-a născut și și-a încheiat lucrarea, ce mai poate obține cel rău prin atacul asupra lui Israel? Cartea Estera ne prezintă lupta celui rău împotriva lui Israel. Haman organizează un veritabil Holocaust cu scopul de a distruge de pe fața pământului poporul evreu. El eșuează și moare, dar duhul din spatele lui va încerca să reînvie de multe ori în istorie. Dacă Haman reușea în planul lui, Mesia nu s-ar mai fi născut din Israel și Dumnezeu ar fi fost declarat mincinos: a promis ceva și nu s-a ținut de cuvânt. Dar, chiar după învierea lui Hristos, Dumnezeu mai are promisiuni cu privire la Israel: că el va rezista ca națiune și că se va întoarce la

Domnul înainte de revenirea Sa în slavă. Dacă în schimb, Israel dispăre ca națiune, atunci iarăși anumite promisiuni ale lui Dumnezeu nu se vor împlini și Satana ar câștiga războiul. Deci, Satana, teoretic, mai are șanse de a întoarce victoria de partea lui, readucând spiritul lui Haman în istorie și distrugând națiunea lui Israel, îl va putea declara pe Dumnezeu mincinos. Astfel, se explică faptul că prima sa țintă este tot Israel. Dar Dumnezeu o protejează pe femeie în pustie, și „*balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus.*”

Al doilea atac este asupra Bisericii. Prin fiara descrisă în capitolul 13 Satana încearcă să distrugă credința sfinților prin teroare, prigoană și amenințarea cu moartea. Dar chiar dacă ar distruge credința tuturor celor credincioși, oricând ar putea ca un necredincios să se întoarcă la Hristos și Biserica să reapară pe pământ. De aceea, prima țintă rămâne tot Israel care, dacă dispăre ca națiune, nu mai poate reînvia. Totuși, sfârșitul și întoarcerea evreilor la Domnul, va avea loc conform profețiilor, după ce Evanghelia va fi vestită la toate neamurile și după ce se va împlini numărul deplin al neamurilor. Prin slăbirea puterii Bisericii, cel rău întârzie împlinirea acestui obiectiv și, astfel, își prelungește perioada în care poate să distrugă națiunea Israel. El are o strategie bine pusă la punct. Nu doar că nu vrea ca oamenii să fie mântuiți, dar încă mai speră că poate întoarce victoria de partea lui și că îl poate învinge pe Creator. Dacă Estera ne prezintă lupta celui rău împotriva națiunii Israel, cartea Daniel ne descoperă lupta celui rău împotriva credinței celor sfinți printr-un sistem de putere și teroare. Într-adevăr, cartea Daniel aduce ceva cu totul nou în revelația progresivă a Vechiului Testament: ideea unei stăpâniri de a constrânge prin amenințarea cu moartea pe cei credincioși să renunțe la credința lor. În primele 6 capitole, descoperim cum Daniel și prietenii lui s-au confruntat cu astfel de încercări, iar în a doua parte a cărții, profețiile ne vorbesc despre ridicarea cornului mic, care va încerca să-i determine pe sfinți să renunțe la credința lor printr-un sistem de putere și teroare. Și într-adevăr, Antiohus Epifanes IV a omorât pe cei care nu au renunțat la credința lor și nu au acceptat religia propusă de el. Spiritul lui Haman îl identificăm în a doua parte a capitolului 12 din Apocalipsa, iar spiritul cornului mic în Apocalipsa 13. Capitolul 12 ne anunță că, după învierea lui Hristos, războiul s-a întezit și că diavolul este cuprins de o mânie mare. Și dacă privim în istorie, după învierea lui

Hristos, prigonirile împotriva evreilor și cele împotriva celor credincioși s-au înmulțit peste măsură de mult. Ideea de martiraj era o raritate în Vechiul Testament. În Noul Legământ ajunge uneori o normă. Noi știm în special de Holocaustul lui Hitler, dar istoria de după Hristos este plină de genociduri organizate împotriva evreilor. Istoria stă mărturie asupra adevărurilor din Apocalipsa 12 și 13: după învierea lui Hristos, războiul s-a întezit și spiritul lui Haman și cel al cornului mic au reînviat cu mare putere.

Sunt câteva lucruri care mi se par foarte interesante în confruntarea dintre Dumnezeu și Satan. Primul este acela că cel rău nu își subestimează Adversarul. Astfel se explică lupta celui rău împotriva aducerii Seminței promise în istorie. Nu doar că nu dorea ca o promisiune a lui Dumnezeu să nu se împlinească, dar se pare că a luat în calcul că Sămânța ar putea schimba soarta războiului. El nu și-a permis să zică: „*Dumnezeu oricum a intrat, prin iertarea celor păcătoși, într-o ecuație imposibil de soluționat, deci nu trebuie să iau în serios promisiunea cu Sămânța.*” Nu! Ci el a luat-o foarte în serios și și-a canalizat puterile ca sămânța să nu intre în lume, iar după ce a intrat, să fie răpusă. Al doilea lucru care îmi vine în minte este, de fapt, o întrebare: Dacă, prin învierea lui Hristos, puterea Satanei a fost slăbită, căci a fost aruncat din Cer, de ce totuși puterea lui pe pământ pare să crească? Spiritul lui Haman și cel al cornului cel mic nu au reînviat cu atâta putere în istorie înainte de Hristos pentru că Satana nu era suficient de mândru sau pentru că Domnul nu i-a îngăduit? Războiul s-a întezit în Noul Legământ pentru că Domnul a îngăduit acest lucru sau pentru că există și o anumită legitimitate? Nu știu exact cum să răspund la această întrebare. Mă gândesc că Domnul a îngăduit ca războiul să se întezească și a făcut acest lucru din măcar două motive. Primul ar fi acela ca să strălucească slava Sa. Cu cât încercările sunt mai mari, cu cât atacurile sunt mai mari și totuși planul lui Dumnezeu cu Biserica și Israel se împlinesc, cu atât strălucește gloria Sa. Mai mult, în Noul Legământ sunt oferite poporului lui Dumnezeu și lumii întregi cele mai puternice resurse spirituale din toată istoria. Cui i se dă mult, i se cere mult. Ba mai mult: Domnul vrea să zidească prin instrumentul suferinței chipul lui Hristos în noi. Minunatele resurse pe care le avem în Hristos ne împuternicesc pentru încercări foarte mari în care să strălucească slava lui Dumnezeu. În al doilea rând, Domnul vrea să transmită și un mesaj Bisericii și omenirii. Întețirea războiului devine un semn că deja am intrat în vremea sfârșitului și venirea lui Hristos în glorie este aproape.

În același timp, explorez și varianta ideii unei legitimități. Prin Hristos Isus, mărturia lui Dumnezeu pentru omenire a crescut nespuse de mult. Respingerea acestei mărturii aduce cu sine o împietrire foarte mare și înmulțirea fărădelegii. Înmulțirea fărădelegii ar putea oferi o anumită legitimitate celui rău pentru a-și spori atacurile pe pământ.

Un alt lucru care mi se pare greu de înțeles este: dacă cel rău este atât de inteligent, atunci de ce mai speră atât de mult că va putea întoarce victoria de partea sa. În toate încercările sale, Dumnezeu i-a pus limite, pe care nu le-a putut trece. Așa a fost cu Haman, cu cornul cel mic, cu Iov și avem multe alte exemple din Scriptură. Când sunt atâtea situații în care Dumnezeu pune limite și nu te lasă să îl nimicești definitiv pe Israel, atunci ce te face să sperii totuși că vei reuși într-o nouă încercare? Ne putem gândi la împietrirea celui rău, la faptul că el nu doar că a contestat caracterul lui Dumnezeu, dar pur și simplu nu crede că Dumnezeu este ceea ce pretinde, nu crede că El este într-adevăr Atotputernic și Credincios pentru a-și împlini toate cuvintele. Astfel, el speră să surprindă acel moment de neatenție, ezitare din partea Creatorului și să profite de el. Poate mizează și pe înmulțirea fărădelegii. Poate speră că prin înmulțirea fărădelegii, se va crea un haos așa de mare în lume, încât efectiv Dumnezeu nu va mai putea controla situația sau efectiv Domnul nu mai avea îndurare pentru acest pământ. Sau poate mizează pe factorul uman. Împlinirea promisiunilor lui Dumnezeu este condiționată de credințioșia Bisericii și de pocăința lui Israel. Poate cel rău mizează pe acel element pe care Domnul nu-l poate controla și determina 100% și anume : ***alegera umană***. Nu știm exact, dar aceste gânduri ne deschid mintea să înțelegem că dușmanul este de temut și că nu trebuie niciodată să subestimăm atacurile spirituale. Înțelegem de ce cel rău vrea să înmulțească fărădelegea pe pământ și se bucură la înfăptuirea fiecărui păcat și la orice ezitare din partea credincioșilor de a mărturisi adevărul. Este un verset din Apocalipsa 12 care ilustrează hotărârea și puterea dușmanului: „*Și în cer s-a făcut un război. Mihail și îngerii lui s-au luptat cu balaurul. Și balaurul și îngerii lui s-au luptat și ei.*” Este greu să ne imaginăm în ce a constat această luptă între îngeri dar, ce îmi atrage atenție este că, chiar după învierea lui Hristos, cel rău nu a vrut să părăsească Cerul și a ripostat. În cele din urmă, a fost aruncat de acolo însă a ripostat chiar și după biruința lui Hristos pe cruce. Ura lui pentru noi și răutatea lui sunt inimaginabil de mari. Acest lucru ne va ajuta să

învingem ispitele din viața noastră, căci amintindu-ne cine este în spatele lor ne dăm seama că nu poate ieși nimic bun dacă cedăm. Intențiile ispititorului sunt clare: să ne nimicească cu orice preț.

Apocalipsa 12 ne spune că după învierea lui Hristos, femeia este dusă în pustie pentru a fi hrănită acolo 1260 de zile sau o vreme, două vremi și jumătate de vreme de față șarpelui. Șarpele are două atacuri eșuate la începutul acestei perioade, după care se îndreaptă împotriva Bisericii pentru a-i nimici credința prin puterea fiarei care stăpânește 42 de luni. Oare ce să semnifice această perioadă? Observăm că, după Apocalipsa 12, această perioadă ar începe imediat după învierea lui Hristos. Din această pricină, teologii au propus trei variante de interpretare care să explice această perioadă. Pentru unii, este o perioadă limitată de timp ce are în vedere evenimentele din primele două secole după Hristos. Aceștia insistă pe faptul că Apocalipsa a fost scrisă în primul rând pentru ei atunci și acolo. Cele două atacuri ale șarpelui asupra femeii s-ar putea referi la distrugerea Ierusalimului din anul 70 (aici includem Războiul iudeo-roman care a durat mai mulți ani și în care au fost nimiciți foarte mulți evrei) și Răscoala lui Bar - Cochba care a fost stinsă de romani în 135 d.H. și când au fost omorâți foarte mulți iudei, iar evreii rămași au fost împrăștiați în tot Imperiul Roman cu scopul de a dispărea ca națiune din Imperiu și să nu se mai revolte împotriva stăpânirii romane. Fiara ar reprezenta Imperiul Roman care a inițiat prigoane împotriva Bisericii. Este interesant faptul că, deși tot Imperiul Roman a fost cel care pus în pericol dispariția poporului evreu, fiara nu este menționată în Apocalipsa 12 în contextul luptei asupra femeii. Vom mai reveni asupra acestei observații. A doua interpretare ne sugerează că cele 1260 de zile sunt un simbol al perioadei dintre prima și a doua venire a lui Hristos. Lupta celui rău împotriva femeii și a fiarei împotriva Bisericii sunt realități istorice continue care străbat întreaga istorie a Bisericii. Deci, nu trebuie să ne oprim în primul secol ci să vedem lupta continuând până la a doua venire a lui Hristos. Încercările șarpelui de a distruge pe Israel și apoi Biserica vor continua până la sfârșit.

A treia interpretare nu le exclude pe cele două de mai sus, dar insistă pe faptul că aceste imagini profetice își vor găsi împlinirea desăvârșită în timpul domniei lui Anticrist. Există o posibilitate interesantă de a armoniza prima interpretare cu ultima. Primul

capitol din cartea Apocalipsa ne anunță că această carte este o proorocie, o profecie. Nu este ceva nou pentru revelația lui Dumnezeu în Scriptură. În Vechiul Testament găsim multe cărți profetice. Specificul acestor cărți profetice este că profetiile au ca punct de plecare un context istoric precis și ne vorbesc cu privire la lucrurile care se vor întâmpla în viitor. Dar acest viitor are de obicei două fațete. Profetiile au mai întâi în vedere un viitor istoric apropiat, dar conțin și elemente care nu se împlinesc în acest viitor apropiat. Acest fapt ne indică că profetia se va împlini în mod desăvârșit într-un viitor istoric mai îndepărtat. Deci, imaginile profetice se împlinesc în mai multe faze și, de obicei, ultima reprezintă o împlinire pleneră a profetiei. Dacă Apocalipsa este o carte profetică, atunci este legitim să ne așteptăm că Domnul folosește în ea același limbaj specific profetiilor vechi-testamentare. Astfel, ne putem aștepta ca anumite imagini profetice din carte să își găsească parțial împlinirea într-un viitor apropiat momentului în care Ioan a scris cartea și să își găsească împlinirea pleneră într-un viitor depărtat, care vizează sfârșitul istoriei. Astfel, s-ar putea explica capitolele 12 și 13. Autorul ne prezintă cele două atacuri ale șarpelui asupra femeii și apoi asupra Bisericii, prin fiară, ca având loc imediat după înălțarea lui Hristos. Deci, ne-am aștepta ca aceste imagini profetice să se împlinească în primul și, eventual, al doilea secol după Hristos. Într-adevăr, găsim similitudini între evenimentele descrise în aceste două capitole și cele petrecute în primele două secole. Cu toate acestea, găsim și elemente care nu se regăsesc foarte clar în istoria din primele două secole. Printre acestea enumerăm: misterioasa rană a fiarei, proorocul mincinos, semnele acestea și icoana fiarei care vorbea, urgiile descrise în capitolul 16 care s-au abătut și peste împărăția fiarei și faptul că fiara și proorocul mincinos vor fi nimiciți prin venirea lui Hristos în slavă (vezi capitolul 19). Chiar faptul că fiara a făcut război cu sfinții nu își găsește împlinirea foarte clar în primele două secole. Atunci, Imperiul Roman a inițiat anumite prigoane împotriva creștinilor. Dar au fost doar câteva prigoane, în anumite zone ale Imperiului, care nu au durat foarte mult. Imaginea din capitolul 13 ne sugerează însă o prigoană împotriva creștinilor în tot Imperiul fiarei. Aceste elemente ne ajută să înțelegem că imaginile din Apocalipsa 12 și 13 și-au găsit împlinirea doar în mod parțial în primele două secole. Împlinirea lor pleneră va avea loc într-un viitor îndepărtat, în ultimele zile ale istoriei. Este foarte sugestiv faptul că în capitolul 19 atât fiara cât și proorocul mincinos sunt nimiciți de arătarea în glorie a Mântuitorului. Acest lucru ne

indică foarte clar că imaginile despre fiară au în vedere și domnia lui Anticrist, despre care iată ce ni se spune în 2 Tesaloniceni: *„Și atunci se va arăta acel Nelegiuit, pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale.”* Asemănarea între nimicirea fiarei din Apocalipsa 19 prin arătarea în glorie a lui Hristos și modul în care Pavel ne prezintă distrugerea lui Anticrist sunt evidente. Tot în 2 Tesaloniceni 2 Pavel ne mai spune despre Anticrist: *„Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate amăgirile nelegiuirii pentru ca cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți.”* Din nou, asemănările cu Apocalipsa 13 sunt izbitoare. În mod cert, imaginea fiarei din Apocalipsa are în vedere și domnia lui Anticrist. Fie autorul glisează imediat după prezentarea înălțării copilului din Apocalipsa 12 spre bătălia finală, fie ne prezintă prin aceste imagini evenimente din primul secol care devin o paradigmă pentru înțeleștarea dintre bine și rău de la sfârșitul istoriei. Având în vedere limbajul specific profețiilor vechi-testamentare, este mai credibilă interpretarea că evenimentele din primul secol după Hristos sunt o paradigmă pentru evenimentele de la sfârșitul istoriei. Aceasta ar însemna că celebra perioadă de trei ani și jumătate nu ar însemna neapărat trei ani și jumătate. Ea ar cuprinde măcar 40 de ani în primul secol. Dacă plasăm învierea lui Hristos în anul 27 d.H. și ne referim la furia fiarei împotriva creștinilor în contextul prigoanei inițiate de Nero la Roma atunci avem o perioadă de aproximativ 40 de ani. Dar chiar și din această perspectivă, prigoana lui Nero a durat foarte puțin, iar războaiele dintre Iudei și Romani din jurul anului 70 au durat mai puțin de 7 ani. Vom mai reveni asupra posibilelor semnificații ale acestei perioade.

În capitolul 13 Domnul ne descoperă strategia de război a celui rău împotriva Bisericii. Ioan vede o fiară ridicându-se din mare. Această imagine ne trimite cu gândul la Daniel 7, când Daniel a văzut ieșind din marea cea mare patru fiare. Fiarele văzute de Daniel erau patru împărății care aveau în frunte un împărat. Astfel, înțelegem că termenul de fiară se poate referi în același timp la un împărat dar și la împărăția pe care el o conduce. În capitolul 7 din Daniel, marea cea mare este cel mai probabil Marea Mediterană care în Iosua 1:4 este numită de Moise „marea cea mare”. Și într-adevăr, cele patru imperii simbolizate de cele patru fiare văzute de Daniel s-au ridicat lângă Marea Mediterană. Daniel a văzut un leu cu aripi de vultur, un urs, un pardos (leopard) cu patru

aripi și o fiară înspăimântătoare cu dinți mari de fier și 10 coarne. Cel mai probabil cele patru fiare se referă la Imperiul Babilonian, Imperiul Medo-Persan, Imperiul Grec – prima fază (sub conducerea lui Alexandru Macedon) și Imperiul Grec – a doua fază (mai exact Regatul Seleucid care a fost într-o permanentă luptă cu regatul Ptolemaic pentru supremație în bazinul Mediteranean și pentru refacerea Marelui Imperiu Grec). Nu este la întâmplare faptul că fiara din Apocalipsa 13 cuprinde toate simbolurile celor patru fiare din Daniel 7: „o fiară cu 10 coarne... semăna cu un leopard, avea labe ca de urs și gură ca o gură de leu..”. Ce ne poate sugera acest lucru? Că Împărăția fiarei va stăpâni peste aria geografică care s-a aflat sub stăpânirea celor patru Imperii văzute de Daniel? Sunt unii comentatori care propun această idee și care, de obicei, argumentează că fiara a patra se referă la Imperiul Roman. Nu cred că avem suficiente argumente în text pentru a putea deduce cu exactitate teritoriul stăpânit de fiara din Apocalipsa 13. Mai degrabă, putem să deducem că această fiară va fi mai puternică decât toate cele patru fiare văzute de Daniel, va fi un cumul al ferocității și răului din aceste Imperii. Marea din Apocalipsa 13 ar putea semnifica aceeași Mare Mediteraneană și atunci, ne-am duce cu gândul în primul rând la Imperiul Roman, dar ar putea fi și doar o imagine simbolică, fără să aibă în vedere o anumită mare de pe glob. Observăm faptul că, deși fiara din Apocalipsa conține elementele specifice tuturor celor patru fiare din Daniel 7, asemănările cele mai multe sunt cu fiara a patra din Daniel. Într-adevăr, chiar primul element descriptiv al fiarei (10 coarne) ne duce cu gândul, în primul rând, la a patra fiară. Dar sunt și alte asemănări:

A patra fiară din Daniel 7	Fiara din Apocalipsa13
10 coarne	10 coarne
O gură care vorbea cu trufie	I s-a dat o gură care rostea vorbe mari și hule
A făcut război sfinților și i-a biruit	I sa dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască
Va rosti vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt	A început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul și

	pe cei ce locuiesc în cer
Sfinții vor fi dați în mâinile lui o vreme, două vremi și jumătate de vreme	I s-a dat putere să lucreze 42 de luni

Daniel 11 evidențiază o altă trăsătură a fiarei a patra care corespunde unei caracteristici a celei din Apocalipsa: *„cu un cuvânt, nu va ținea seama de nici un dumnezeu. Ci se va slăvi pe sine mai presus de toți.”* (Daniel 11:37). În Apocalipsa 13 vedem cum fiara cere închinarea întregului pământ. Este evident că autorul Apocalipsei construiește profilul fiarei a patra pornind de la imaginea fiarei a patra din Daniel. Acest lucru nu ne surprinde deoarece atunci când am studiat Daniel am observat faptul că profeția despre fiara a patra s-a împlinit doar parțial în istorie în timpul domniei lui Antiohus Epifanes IV, dar că se va împlini în mod plener într-un viitor mai îndepărtat. Cartea Daniel ne sugerează că acest viitor mai îndepărtat are în vedere ultimele zile ale istoriei dinainte de judecata și răsplătirea finală. Tesaloniceni 2 confirmă această ipoteză prezentându-l pe Anticrist ca protagonistul răului din ultimele zile ale istoriei dar și ca un personaj prefigurat de cornul cel mic din Daniel. Toate aceste observații ne sugerează că fiara din Apocalipsa 13 nu se referă doar la Roma ci anunță și instaurarea pe pământ a împărăției lui Anticrist.

Capitolul 17 ne dezvăluie și semnificația celor șapte capete și a celor zece coarne: *„Aici este mintea plină de înțelepciune. – Cele șapte capete sunt șapte munți, pe care șade femeia. Sunt și șapte împărați: cinci au căzut, unul este, celălalt n-a venit încă, și când va veni, el va rămâne puțină vreme. Și fiara, care era, și nu mai este, ea însăși este al optulea împărat: este din numărul celor șapte și merge la pierzare. Cele zece coarne, pe care le-ai văzut, sunt zece împărați, care n-au primit încă împărăția, ci vor primi puterea împărătească timp de un ceas împreună cu fiara. Toți au același gând și dau fiarei puterea și stăpânirea lor. Ei se vor război cu Mielul, dar Mielul îi va birui ...”* (17:9-14). Cei șapte munți ne duc cu gândul la Roma despre care, din vechime se știa, că este zidită pe șapte coline. Rămâne de văzut în ce măsură cei șapte împărați, apoi al optulea și apoi ceilalți zece își pot găsi corespondenți în contextul Imperiului Roman.

Vom consulta datele istorice și vom reveni asupra acestei întrebări când vom studia capitolul 17. Observăm faptul că în cartea Daniel coarnele se referă tot la împărați. În capitolul 7 din Daniel cornul cel mic apare după domnia a zece împărați și dinaintea sa sunt smulse trei coarne. Este interesant faptul că din anul întemeierii regatului Seleucid (312 î.d.H.) până la nașterea lui Antiohus Epifanes IV, în cele două regate (Ptolemaic și Seleucid) au domnit zece împărați. Înainte de urcarea lui Antiohus Epifanes la Tron au căzut trei împărați: Antioh II cel Mare din regatul Seleucid și Ptolemeu IV, Filopator și Ptolemeu V, Epifane din Regatul Ptolemaic. Aceste date istorice ne sugerează o împlinire literală extrem de precisă a profețiilor din Daniel. Ba mai mult, profețiile din Daniel 11 se împlinesc cu o precizie izbitoare în războaiele ce au avut loc între ptolemei și seleucizi. Oare să ne sugereze acest fapt o împlinire asemănătoare a profețiilor despre coarnele fiarei din Apocalipsa? Oare aceste profeții vizează doar Imperiul Roman sau și domnia lui Anticrist? Oare, de exemplu, cei cinci împărați care au căzut înainte de urcarea fiarei la Tron să profețească despre cinci domnitori care vor domni înainte de venirea lui Anticrist peste împărăția pe care o va conduce acesta? Este dificil să răspundem acum la o astfel de interpretare. Semnalăm doar că asemănările de limbaj dintre cartea Daniel și cartea Apocalipsa ne determină să căutăm împlinirea în istorie a profețiilor despre coarnele fiarei. Prima perioadă de explorat este cea a Imperiului Roman. Dar oare trebuie să ne oprim aici? Oare asemenea celor care așteptau împlinirea profețiilor din Daniel, trebuie și noi să fim atenți la evenimentele istorice care ar putea anunța ridicarea pe scena istoriei a celui pe care cornul cel mic îl prefigura?

În Apocalipsa 13 ne uimește imaginea unei trinități a răului, unei trinități hidoase care se opune lucrării sfintei treimi. Balaurul luptă împotriva planului Tatălui, fiara este un fals Mesia care îndreaptă atenția lumii asupra sa și nu asupra lui Hristos, iar proorocul mincinos face o lucrare a minciunii care se opune lucrării Duhului Sfânt din inimile oamenilor. Sunt pur și simplu uimit de anumite asemănări între relația dintre balaur, fiară și proorocul mincinos și cele din cadrul Sfintei Treimi, precum și dintre anumite lucrări ale celor două treimi:

- Balaurul dă toată puterea lui fiarei, după cum Tatăl a dat toată puterea Sa Fiului.

- În urma acestui fapt, pământul aduce închinare atât balaurului cât și fiarei, după cum închinarea adusă de cei credincioși este deopotrivă pentru Tatăl și Fiul.
- Oamenii sunt uimiți de puterea fiarei și zic: „*Cine se poate asemăna cu fiara și cine se poate lupta cu ea?*”. Ne aducem aminte de cuvintele de închinare ale sfinților care spun: „*Cine nu se va teme , Doamne, și cine nu va slăvi Numele Tău?*” (Apocalipsa 15:4) și „*Cine este ca Tine între dumnezei , Doamne? Cine este ca Tine minunat în sfințenie, bogat în fapte de laudă, și făcător de minuni?*” (Exod 15:11).
- Fiara are o rană de moarte care a fost vindecată și tot pământul se mira de fiară. Parcă fiara dorește să imite evenimentul învierii lui Hristos.
- Fiara primește stăpânire peste tot pământul și închinarea întregului pământ. Hristos va stăpâni peste lume și va primi o închinare totală la a doua Sa venire.
- A doua fiară are coarne de miel, dar vorbește ca un balaur. Apare din nou ideea de imitație. Cel rău se arată și într-un înger de lumină pentru a aduce amăgirea.
- Proorocul mincinos imită lucrarea Duhului Sfânt. El face ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei a cărei rană de moarte fusese vindecată. Duhul Sfânt lucrează pe pământ pentru ca oamenii să se închine Hristosului Celui Înviat.
- În lucrarea sa, proorocul mincinos face semne mari și minuni. Mărturia Duhului Sfânt este întărită pe pământ prin semne mari și minuni.
- Proorocul mincinos pune semnul fiarei pe fruntea celor ce se închină fiarei. Cei ce poartă acest semn sunt izbăviți de opresiunea din partea fiarei. Duhul Sfânt este pecetea pe care slujitorii lui Hristos o poartă pe frunte pentru a fi deosebiți ca fiii ai luminii și izbăviți de mânia divină.

Este evident faptul că cel rău imită lucrarea Sfintei Treimi iar Domnul vrea ca noi să înțelegem acest lucru. Oare de ce vrea cel rău să imite lucrarea Sfintei Treimi? Oare de îngăduie Domnul acest lucru și oare de ce vrea Domnul să înțelegem această încercare de imitație?

Înainte de a încerca să răspundem la aceste întrebări vom mai face câteva observații importante asupra celor două fiare. În Apocalipsa 13 autorul ne descrie, de fapt, două fiare. Descrierea celor două fiare urmează același tipar: întâi, este prezentată

fiara și, apoi, sunt punctate trei acțiuni, trei caracteristici ale lucrării sale. Ambele descrieri se termină cu un mesaj adresat sfinților.

Fiara 1:

- **Înfățișare:** leopard cu labe de urs și gură de leu
 1. are o rană de moarte care este vindecată
 2. are o gură care rostește cuvinte de hulă
 3. face război cu sfinții și îi biruiește
- **Îndemn:** Aici este răbdarea și credința sfinților!

Fiara 2:

- **Înfățișare:** coarne de miel dar glas de balaur
 1. face semne mari și minuni – ca oamenii să se închine primei fiare
 2. face o icoană fiarei – ca oamenii să se închine celei de a doua fiare
 3. face ca oamenii să primească semnul fiarei

- **Îndemn:** Aici este înțelepciunea: socotiți numărul fiarei!

În descrierea primei fiare, autorul subliniază de două ori că oamenii de pe tot pământul se vor închina acestei fiare. Este interesant că închinarea oamenilor pare una de bunăvoie și nu una formală, din pricina fricii, terorii și constrângerilor unui sistem dictatorial. Ne întrebăm dacă cele trei acțiuni sunt concomitente sau reprezintă trei faze distincte și anume: mai întâi este vindecată rana de moarte, apoi începe hulirea Cerului și de-abia pe urmă ar urma prigonirea sfinților. Nu știm exact. Nu știm exact nici dacă cele 42 de luni cuprind întreaga domnie a fiarei sau doar perioada când hulește pe Domnul și persecută pe sfinți.

În descrierea celei de a doua fiare, elementele coercitive sunt mai evidente. Cine nu se închină icoanei fiarei este omorât și cine nu primește semnul ei nu mai poate cumpăra sau vinde. Cu toate acestea, proorocul mincinos amăgește pe locuitorii pământului prin semnele ei. Acest lucru îmi sugerează ca acești oameni vor crede o minciună și se vor închina de bunăvoie fiarei. Ei vor fi de acord cu pedepsele aplicate celor care nu se închină fiarei și icoanei ei. Din nou știm dacă toate acțiunile celei de a doua fiare vor fi concomitente sau dacă acestea marchează trei etape consecutive și progresive din lucrarea ei.

Apare și o diferență între prima și a doua fiară. Prima impresionează pământul prin puterea ei. A doua impresionează pe pământeni prin semnele ei. Prima fiară ne sugerează o împărăție extrem de puternică. A doua fiară ne sugerează un prooroc mincinos ce o zeifică pe prima fiară. Aceasta din urmă mă duce cu gândul la puterea politică și militară, iar cealaltă la puterea religioasă care este aservită unui stat apostat.

Observăm, de asemenea, că fiara deține monopolul economic. Procedura cu semnul poate fi funcțională doar dacă fiara deține controlul economiei mondiale. Acest fapt ne aduce aminte de Iosif și lucrarea sa din Egipt. Când am studiat Genesa am sesizat cu stupoare ca, deși Iosif este un personaj pozitiv, el joacă în oglinda și un rol anticristic. El deține controlul desăvârșit asupra alimentelor din Egipt și din bazinul Mării Mediterane. Toți puteau cumpăra alimente doar cu permisiunea lui Iosif. Iosif se folosește de această putere pentru a-și testa frații. Până să se descopere acestora, el apărea înaintea lor ca un dictator care le vrea răul. La fel, la sfârșitul istoriei, Hristos va îngădui vremuri grele peste poporul evreu. Aceste încercări vor aduce pe poporul evreu la pocăința, la fel cum încercările fraților lui Iosif în Egipt au desăvârșit procesul pocăinței acestora. După dovedirea autenticității pocăinței fraților lui, Iosif li s-a descoperit și Israel a fost înălțat printre popoare. La fel, după ce Israel îl vor plânge pe Cel pe care l-au străpuns, Isus li se va descoperi și va înălța pe Israel printre popoare.

Împărăția fiarei nu este deci doar o împărăție foarte puternică, ce deține controlul asupra economiei și poate nimici pe oricine. Este și o împărăție care premeditează amăgirea oamenilor. Oamenii vor crede efectiv o minciună. Este interesant să observăm că cele două îndemnuri date sfinților se opun exact celor două arme ale fiare: opresiunea

și amăgirea. În fața opresiunii, sfinții pot rezista prin credință și răbdare. În fața amăgirii, ei pot sta în picioare prin înțelepciune și discernământ. Înțelepciunea este chemată în contextul socotirii numelui fiarei. Ne întrebăm, mai întâi, dacă este doar un simbol sau chiar va fi un semn fizic? Fără să exclud și posibilitatea folosirii și a unui semn fizic, observ că semnul de pe frunte, primit de slujitorii fiarei, se opune semnelui de pe frunte primit de slujitorii lui Dumnezeu. Din această pricină, înțeleg că primirea semnelui fiarei pe frunte presupune înfăptuirea unui compromis care înseamnă despărțire de Domnul și alipire de împărăția întunericului. Semnul poate fi, de fapt, dovada înfăptuirii acestui compromis. Și poate pentru că acest compromis nu va fi atât de evident și va fi învăluit de semnele miraculoase ale proorocului mincinos, autorul ne chemă la înțelepciune și discernământ. Numărul 666 mai apare de două ori în Vechiul Testament. Odată apare în Ezra 1:13, unde ni se spune că fiii lui Adonicam, care s-au întors în țara promisă, au fost în număr de 666. Este dificil de a deduce vreo semnificație în contextul acestei numărători. Al doilea pasaj însă, îl găsim în *1 Împărați 10:14*: „*Greutatea aurului care venea lui Solomon în fiecare an era de 666 de talanți de aur...*”. Solomon s-a îmbogățit pe baza compromisului. El a încălcat legea împăratului din Deuteronom 7 și a avut mulți cai, multe neveste și multe bogății. Multele sale alianțe, în urma multelor sale căsătorii cu diferite împărătese păgâne, au dus la îmbogățirea peste măsură a lui Israel și a lui Solomon. Dar, din punct de vedere spiritual, a fost o tragedie. Solomon a început să zidească temple dumnezeilor soțiilor sale și a dus pe Israel în idolatrie. Drept consecință, Israel a cunoscut o criză politică și una economică. Numărul celor 666 de talanți de aur poate simboliza compromisul și moartea spirituală ce stă în spatele unei prosperități care nu vine de la Domnul și este spre cădere și nu spre înălțare. La fel, în Apocalipsa, cei care vor primi semnul fiarei, vor avea posibilitatea să cumpere și să vândă și poate se vor bucura și de o anumită prosperitate economică. Vor face acest lucru acceptând însă compromisul. Acest compromis poate fi unul fățiș, prin închinarea în fața icoanei fiarei, sau poate fi unul mai ascuns, prin implicarea într-un sistem economic corupt și fără valori. Un sistem economic în care poți supraviețui doar dacă minți, înșeli și furi este un sistem corupt care atrage spre compromis pe toți oamenii.

Autorul îi cheamă pe cei pricepuți să socotească numele fiarei, căci este un număr de om. Cu ce ar ajuta pe cineva să socotească numele fiarei? Oare pentru a identifica mai

bine compromisul la care ne chemă împărăția fiarei? Și ce înseamnă că este un număr de om? Mulți au calculat, prin anumite metode, numărul ce poate fi asociat unor nume de oameni. De exemplu, în greacă fiecare literă înseamnă și o cifră. Astfel, pentru un nume, se pot însuma cifrele care corespund literelor ce compun acel nume. Astfel, numele Caesar Nero însumează chiar 666. Să fie aceasta o metodă prin care să mai identificăm un indiciu care să ne ajute la a descoperi spiritul lui anticrist în lume? Nu știu exact ce să spun. Scriptura mă încurajează, mai degrabă, la un discernământ spiritual fundamentat pe cunoașterea Cuvântului Său și înțelegerea experiențelor datorite de Domnul, decât la calcule matematice și misterioase.

Acum, putem reveni la întrebările legate de rațiunea celui rău de a crea o trinitatea întunecată care contravine trinității divine. Care este intenția sa? Ne aducem aminte că una din intențiile celui rău este să dovedească că oferta sa este mai atractivă decât oferta lui Dumnezeu și că aceasta din urmă nu este suficient de credibilă. El luptă împotriva planurilor lui Dumnezeu și dorește ca toți oamenii să i se închine lui. El apare sub forma unei trinități hidoase care vrea să se dovedească mai eficientă decât trinitatea divină. Și, în primă fază, răul pare că triumfă din nou pe pământ. Toți oamenii se închină fiarei și icoanei ei. Dacă Mesia a fost respins de lume, fiara este primită și adulată de lume. Imaginea hidoasei trinități îmi aduce în minte citatul din 2 Corinteni 11:13-15:

„Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Hristos. Și nu este de mirare, căci chiar Satana se prefac într-un înger de lumină. Nu este mare lucru dar, dacă și slujitorii lui se prefac în slujitori ai neprihănilor. Sfârșitul lor va fi după faptele lor.”

Deci, de multe ori, Satan vrea să amăgească dându-se drept Dumnezeu sau un sol al Său. Este posibil, ca imaginea întunecatei trinități să urmărească chiar acest lucru. Pasajul ne spune că fiara a doua avea coarne ca de miel. Cel rău imită, în mod premeditat, lucrările trinității divine cu scopul de a amăgi pe cei de pe pământ. Dar, capacitatea lui de a imita este limitată. Glasul este de balaur și nu de miel. Este bine să revenim, în acest context, la versetul care a introdus apariția celor două fiare din Apocalipsa 13, și anume, 12:17: „*Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus.*” Deci, să nu uităm că

acțiunile trinității hidoase din capitolul 13, deși duc la închinarea întregului pământ în fața balaurului, au, ca primă țintă, distrugerea credinței Bisericii. Cele două arme folosite sunt: amăgirea și opresiunea. Deși va amăgi tot pământul, ținta amăgirii proorocului mincinos este Biserica. Lumea este floare la ureche de amăgit. Ea este deja sub autoritatea întunericului. Reduta mai greu de cucerit este Biserica. Lumea este, de fapt, folosită de cel rău ca unealtă pentru învingerea Bisericii. Pe de o parte, prin ostilitatea ei, pe de alta prin presiunea mulțimii, lucrează pentru același scop: ca sfinții să se lepede de credință. În capitolul 13 arma amăgirii și arma opresiunii nu operează separat. Cele două se combină într-un mod fatal: lucrarea amăgirii operează o presiune foarte mare, iar dacă refuzi chemarea ei, ai parte de moarte sau înfometare. Doar cel care este cu adevărat sigur de credința sa va putea rezista. Astfel, imitarea trinității divine ar putea face parte din încercarea balaurului de a amăgi Biserica. Epistolele lui Ioan ne descoperă că duhul lui anticrist are în vedere, în special, amăgirea Bisericii. Proorocii mincinoși, pe care el îi deconspiră, erau din mijlocul Bisericii și au avut, ca primă misiune, amăgirea Bisericii. Ioan ne spune despre aceștia că lucrează în duhul lui anticrist și îl prefigurează pe el. Pavel ne spune în 2 Tesaloniceni 2 că Anticristul va intra în Templul lui Dumnezeu dându-se drept Dumnezeu. Pavel are în vedere, cel mai probabil, Templul spiritual al Bisericii. Nu în ultimul rând, în Apocalipsa 12, autorul subliniază că războiul este, în primul rând, îndreptat împotriva Bisericii. Minunile vor avea un rol foarte important în amăgirea oamenilor. Oamenii sunt mereu sensibili la supranatural. Cu toate acestea, o minune nu poate fi o dovadă în sine. Scriptura ne spune că minunile pot veni din partea lui Dumnezeu dar și din partea celui rău. Mai important este mesajul pe care îl transmite acea minune. Dacă mesajul minunii este în armonie cu revelația lui Dumnezeu în Scriptură, de-abia atunci putem spune că acea minune vine din partea Domnului. Dacă însă minunea contrazice Scriptura, atunci sursa minunii este cel rău. Nici chiar învierea lui Isus nu este o dovadă în sine. Puterea miracolului învierii constă în faptul că Isus a înviat a treia zi „după Scripturi” după cum insistă Pavel în 1 Corinteni 15. Vechiul Testament anunțase demult că învierea avea să fie un semn fundamental pe care Mesia avea să îl împlinească. Fără aceste profeții, învierea lui Isus ar fi fost într-adevăr ceva extraordinar dar nu ar fi reprezentat nici o garanție ca El este Mesia, că El ne-a împăcat cu Dumnezeu și că El și nu altcineva, va restaura toate lucrurile.

În Apocalipsa 13 găsim mai multe expresii care evidențiază o putere superioară care ține lucrurile sub control:

- I s-a dat putere
- I s-a dat o gură
- I s-a dat să facă război cu sfinții
- I s-a dat să facă semne
- I s-a dat putere să dea suflare icoanei fiarei

Oare ce reprezintă această putere nevăzută? La prima vedere, este vorba despre cel rău. În Apocalipsa 13:2 autorul ne spune că balaurul a dat o putere mare fiarei. Chiar ni se spune că balaurul i-a dat puterea lui. Deci nu o parte, ci toată puterea lui. Acest fapt ne sugerează acel apogeu al răului în lume care va caracteriza Împărăția lui Anticrist. Cu toate acestea, expresiile de mai sus ne aduc aminte de Daniel 7 în care găsim din nou acea forță nevăzută care are control asupra istoriei și care a dat stăpânire acelor patru fiare. Știm că, în spatele acestor fiare era cel rău care își avea scopurile sale în istorie. Dar știm că Cel care îi pune limite celui rău este Însuși Dumnezeu, Cel care ține istoria în căușul palmelor Sale. Romani 13 afirmă cu toată autoritatea că toate stăpânirile vin de la Dumnezeu și sunt rânduite de Acesta. În Daniel 4, în contextul smeririi și înălțării lui Nebucadnețar, împăratul primește următorul mesaj:

„Hotărârea aceasta a fost luată în sfatul străjerilor și pusă la cale înaintea sfinților, ca să știe cei vii că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui îi place, și înalță pe cel mai prejos dintre oameni!” (Daniel 4:17).

Din această perspectivă, Cel care a rânduit ridicarea pe scena istoriei a fiarei din Apocalipsa 13 este Dumnezeu. Tot El este Cel care a pus limite stăpânirii: *„i s-a dat putere să lucreze 42 de luni.”* Autorul insistă deci, de mai multe ori, că în ciuda ascensiunii răului în lume, Domnul ține lucrurile sub control. El nu i-a uitat pe sfinți și nici nu și-a pierdut puterea și autoritatea asupra pământului. Puterea fiarei este limitată; la fel este și perioada de timp. La vremea potrivită, Domnul îi va pune capăt. Dar nu doar că Domnul ține lucrurile sub control, dar El este Cel care a rânduit ridicarea fiarei. Am înțeles intențiile celui rău prin împărăția fiarei. Cel rău lucrează împotriva împlinirii

planurilor lui Dumnezeu. El dorește ca, prin lucrarea fiarei, să nimicească credința Bisericii și să amăgească întregul pământ. Dar, de ce îngăduie Domnul ridicarea fiarei? Care sunt scopurile Lui?

Acum este un moment potrivit să revenim la cartea cu 7 peceti și la plânsul lui Ioan din capitolul 5. Deschiderea pecetilor aduce în ființă planul lui Dumnezeu cu pământul și oamenii, plan care este plin de judecățile lui Dumnezeu împotriva răului. Deschiderea cărții aduce în ființă judecata lui Dumnezeu. Dar această judecată nu este îndreptată doar împotriva oamenilor, ci și împotriva diavolului și a îngerilor lui. Acesta este aruncat din cer împreună cu îngerii lui, iar la finalul planului este aruncat în iazul cu foc. Oare plânsul lui Ioan era determinat de tulburarea pe care a adus-o răzvrătirea lui Lucifer și la faptul că Domnul fusese pus la îndoială? Oare el plângea pentru că dorea nespuse de mult ca Domnul să răspundă și să judece acest mare rău care avusese loc? Și poate răspunsul strategic al lui Dumnezeu la răzvrătirea lui Lucifer a fost tocmai acest plan cu pământul. Dar ca acest plan să se împlinească era nevoie de un Răscumpărător, de un Miel care să ridice păcatul întregii lumi. Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu care, înainte de întemeierea lumii, a acceptat să îndeplinească funcția de Hristos. Ne aducem aminte că din Iov 1 și din alte pasaje am dedus că unul din lucrurile pe care Domnul a vrut să îl dovedească prin acest plan este că oferta dragostei Lui este unică, credibilă, de neimitat și de neconfundat. Domnul vrea ca demonstrația Sa să fie atât de clară încât însăși vrăjmașii Lui să I se închine de bunăvoie. În această demonstrație, cu cât condițiile sfinților sunt mai dificile și cu cât aceștia perseverează în credință, cu atât strălucește credibilitatea și autenticitatea ofertei unui Dumnezeu al dragostei. Domnul a îngăduit necazurile din viața lui Iov pentru ca slava Sa să strălucească iar Iov să fie răsplătit cu o mai mare apropiere de Domnul. În mod asemănător, Domnul îngăduie ridicarea fiarei pentru ca credința sfinților să strălucească și să fie răsplătită. Dacă sfinții vor rămâne alipiți de Domnul în cele mai dificile condiții, atunci înseamnă că oferta lui Dumnezeu pentru ei este suficient de clară și credibilă. Ei vor continua să creadă că Domnul este dragoste în ciuda faptului că pierd tot pe acest pământ.

Dar cred că fiara din Apocalipsa 13 nu poate fi doar Imperiul Roman. Ea ne anunță că la finalul istoriei se va ridica o fiară cu totul deosebită care va primi toată

puterea balaurului. Atât lucrarea de amăgire, cât și lucrarea de persecuție își vor atinge apogeul în istorie. În ciuda acestui apogeu al răului, o parte din sfinți vor rămâne alipiți de Domnul și nu se vor îndoi de bunătatea și credințioșia Lui în a-și împlini promisiunile. Cu cât resursele sunt mai mari, cu atât încercările pot fi mai mari, căci cui i se dă mult, i se cere mult. Resursele pe care le avem în Noul Legământ sunt incomensurabile. Avem toată revelația Vechiului și Noului Testament, avem revelația desăvârșită a lui Dumnezeu în Hristos, avem descoperită taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu. Este legitim ca prigonirile și martirajul să apară mult mai des în Noul Legământ. Creștinii care trăiesc în secolul XXI se bucură de resurse și mai mari. Biblia este tradusă și fiecare credincios o are în casa lui, chiar în mai multe limbi. Accesul la atâtea cărți, la atâtea informații istorice, la atâtea comentarii biblice, la atâtea mărturii ale sfinților și la atâtea mărturii ale istoriei, demonstrează faptul că, celor credincioși din sec. XXI și care nu se află într-o țară interzice creștinismul, li s-a dat foarte, foarte mult. Dar cui i se dă mult, i se cere mult. Iar credincioșilor de la sfârșitul istoriei li se va cere cel mai mult!

Pasajul 14:1-15:4 are următoarea structură:

- Imaginea glorioasă a celor 144.000 răscumpărați de pe pământ.
- Mesajul a trei îngeri:
 - Evanghelia vestită întregului pământ
 - Anunțarea căderii Babilonului
 - Anunțarea pedepsei pentru cei ce se închină fiarei
- Secerișul
- Aruncarea strugurilor în teascul mâniei lui Dumnezeu
- Imaginea glorioasă a biruitorilor fiarei

Capitolul 14 este o continuare firească a capitolului 13 în care Domnul îngăduie ca răul să triumfe pe pământ și sfinții să fie biruiți și omorâți. Dar oare acesta este finalul poveștii? Este interesant că finalul poveștii îl descoperim la finalul capitolului 14 și începutul lui 15. Domnul va aduna pentru Sine de pe pământ pe cei curați și care se încred în El și va judeca pe cei ce se închină fiarei, pe cei care aparent au fost biruiți de ea. Vor fi, de fapt, biruitorii fiarei. Ei vor fi în slavă și vor cânta înaintea tuturor cântarea de biruință împotriva fiarei. Acesta este finalul glorios al poveștii. Răul va triumfa pe

pământ, dar nu pentru totdeauna. Va fi o judecată a celor răzvrătiți și o răsplătire a celor neprihăniți. Cu toate acestea, capitolul 14 începe tot cu imaginea celor răscumparați. Oare de ce? Observăm că autorul dorește să creioneze un contrast între cei care primesc pe frunte numele fiarei și cei care rămân credincioși lui Dumnezeu. Apare din nou întrebarea: Cine sunt cei 144.000? Am încercat să răspundem la această întrebare în capitolul 7. Din punctul meu de vedere, cei 144.000 simbolizează toți cei răscumparați de pe pământ. Ei sunt răscumparați ca cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel. Această metaforă este aplicată de Iacov întregii Biserici (Iacov 1:4). Este dificil să interpretez că cei credincioși din Israel sunt primul rod și Neamurile, următorul rod. Nu găsesc deocamdată în Scriptură pasaje care să susțină o astfel de interpretare. Este fascinant în capitolul 14 faptul că autorul parcă nu are răbdare până la începutul lui 15 pentru a ne prezenta imaginea celor răscumparați. Începutul capitolului 14 parcă întrerupe firul logic al profeției. În capitolul 12 ni se prezintă conflictul dintre Dumnezeu și Satan, iar în 13 triumful răului pe pământ și războiul purtat împotriva Bisericii. Apoi, ar urma logic, cei trei îngeri care proclamă iminența judecății lui Dumnezeu. După aceștia urmează strângerea de pe pământ a celor neprihăniți și apoi, judecarea celor nelegiuți. La începutul capitolului 15 este prezentat sfârșitul poveștii: biruitorii fiarei în glorie cântând în prezența lui Dumnezeu și pentru slava Acestuia. Dar cum spuneam, autorul ne descrie sfârșitul poveștii și la începutul capitolului 14. Oare de ce? Cred că din pricina tensiunii aduse de 13 unde ni se prezintă triumful răului pe pământ și prigonirea sfinților. Această imagine este înfiorătoare și ne ridică atâtea întrebări. Ne aducem aminte că, în Daniel 7, deși Daniel vede Cerul deschis și pe Cel Îmbătrânit de zile, pe Fiul Omului în slavă și pe îngerii Cerului, el este îngrozit de lucrarea cornului cel mic și întrebările lui sunt despre acesta:

„Eu, Daniel, m-am tulburat cu duhul, și vedeniile din capul meu m-au înspăimântat. M-am apropiat de unul din cei ce stăteau acolo și l-am rugat să îmi dea lămuriri temeinice cu privire la toate aceste lucruri. El mi-a vorbit și mi le-a tâlcui astfel: „Aceste patru fiare mari, sunt patru împărați care se vor ridica pe pământ. Dar sfinții celui PreaÎnalt vor primi împărăția în veci, din veșnicie în veșnicie.” În urmă am dorit să știu adevărul asupra fiarei a patra, care se deosebea de toate celelalte...” (Daniel 7:15-19).

În Apocalipsa 13, autorul ne descrie o lucrare mai înspăimântătoare decât lucrarea cornului cel mic din Daniel. După acest tablou, autorul glisează imediat la finalul glorios al planului lui Dumnezeu pentru a oferi îmbărbătare sfinților care vor citi și vor trăi evenimentele din 13. Imaginea glorioasă a celor răscumparați pare să transmită următorul mesaj: merită să rabzi până la sfârșit și să treci prin cuptorul de foc al încercărilor. Cei 144.000 sunt în prezența Mielului, departe de orice suferință și cântă. Ei nu sunt bucuroși, nu au inima plină de regrete. Sunt plini de pace, reabilitați de Dumnezeu și împăcați cu trecutul lor. Dar nu doar că sunt plini de bucurie și cântă în cinstea Mielului, dar cântă o cântare nouă pe care nu poate să o învețe nimeni, nici măcar cei 24 de bătrâni, nici cele patru făpturi vii. În Apocalipsa 5, aceștia au cântat o cântare nouă după descoperirea tainei ascunse de veacuri în Dumnezeu. Dar cei 144.000 cântă o altă cântare nouă pe care nu poate să o învețe nimeni. Spre deosebire de cei 24 de bătrâni și de cele 4 făpturi vii care admiră taina din afară, cei 144.000 admiră taina din interior, căci ei fac parte din taină. Chipul lui Hristos este chiar în ei, căci doar ei au trecut prin cuptorul de foc al suferinței și au gustat din taina de a se jertfi de dragul vrăjmașilor lor, asemenea lui Hristos. Cei ce vor trece prin suferințele de pe pământ se vor bucura și de o răsplată specială și vor avea un privilegiu unic în toată veșnicia. Hristos are o singură Mireasă, iar aceasta este formată doar din cei răscumparați de pe pământ, din cei în care s-a zidit chipul Său prin cuptorul de foc al încercărilor de pe pământ. Domnul îngăduie să ne naștem sub păcat și într-un pământ decăzut și plin de suferințe, fără să ne ceară permisiunea. Cu toate acestea, nici unul dintre cei răscumparați nu va regreta că s-a născut pe pământ și nici nu Îl va întreba pe Domnul: ”De ce ai îngăduit acest lucru?”. Slava chipului lui Hristos în noi va fi atât de mare încât cu toții ne vom bucura că Domnul a îngăduit să ne naștem pe pământ. După cum spune și Pavel: *„Căci întristările noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă.”* (2 Corinteni 4:17) și: *„Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.”* (Romani 8:18). Începutul capitolului 14 din Apocalipsa nu doar că ne prezintă imaginea glorioasă a celor răscumparați, ci și insistă pe privilegiul unic de care se vor bucura aceștia în Împărăția Cerurilor. Suferințele lor de pe pământ vor fi pe deplin alinate și reabilitarea lor va fi desăvârșită. Domnul nu rămâne dator nimănui. Prin ascultarea noastră, în pofida

suferinței, slava Lui strălucește și cel rău este făcut de rușine. Dar Domnul ne va răsplăti peste măsură de mult! Răsplătirea va fi infinit mai mare decât suferința de pe pământ. Și atunci când suferim mult pe pământ, ne putem întreba: oare cât de mare trebuie să fie răsplătirea noastră în Ceruri, dacă aceste suferințe sunt infinit mai mici decât aceasta?

Când prezintă imaginea celor răscumparați de pe pământ, autorul nu uită să sublinieze neprihănirea lor, curăția și puritatea lor. Acesta este exprimată în limbaj metaforic: ei sunt puri, nu s-au întinat cu femei. Ei au fost fideli Mirelui lor și nu s-au compromis în ciuda presiunilor fiarei. Vor beneficia deci de această slavă doar cei care vor rezista opresiunii și amăgirii celui rău și vor răbda până la sfârșit.

După ce ne prezintă această imagine glorioasă a finalului celor ce vor răbda până la sfârșit, autorul revine la cursul firesc al narațiunii ce ne prezintă conflictul dintre Dumnezeu și Satan. După triumful răului pe pământ prezentat de 13 ne așteptăm să vină judecata. Și într-adevăr, capitolul 14 se încheie cu momentul judecății divine. Dar înainte de a veni judecata, apar trei îngerii cu trei mesaje care anticipează acest moment.

Primul înger merge cu o Evanghelie veșnică pentru a o vesti tuturor pământenilor și a-i chema la pocăință. Domnul rămâne preocupat de mântuirea oamenilor, chiar dacă aceștia au făcut pact cu fiara și spiritul ei. El rămâne preocupat ca Evanghelia să ajungă la orice făptură. El nu se lasă fără mărturie. În Matei 24, Domnul Isus ne spune că sfârșitul va veni după ce Evanghelia va ajunge la toate neamurile. Apariția îngerului pare să marcheze acest moment. Mesajul îngerilor le îndreaptă privirile spre Creator și le aduce aminte de iminența judecății: „*căci a venit ceasul judecății Lui.*” Este interesant că îngerul nu spune: „va veni” sau „vine ceasul judecății”, ci că ceasul judecății a venit deja. Acest fapt ne sugerează că suntem foarte, foarte aproape de momentul judecății finale. Domnul nu dorește moartea păcătosului, ci ca el să se întoarcă la Dumnezeu și să aibă viața. Dificultatea înțelegerii acestui pasaj survine din faptul că noi știm că Biserica, și nu îngerii, au primit mandatul de a duce Evanghelia până la marginile pământului (vezi Fapte 1) și tot Biserica va fi cea care va împlini acest mandat (vezi Fapte 1:8). Ne-am putea gândi că îngerii vor ajuta Biserica să îplinească acest mandat, după cum s-au înregistrat deja mărturiile ale oamenilor care trăiesc în zone neatinse de Evanghelie, care au auzit mesajul Evangheliei în vis sau au primit revelații directe din partea lui Dumnezeu.

Dar ne-am putea aduce aminte și de primele trei capitole din Apocalipsa și de faptul că fiecare Biserică are un înger, că noi suntem pe pământ, dar războaiele Domnului se poartă în văzduh prin îngerii lui. În Daniel 10 Duhul Sfânt ne deschide fereastra spre această perspectivă a războiului spiritual: „*Daniele, nu te teme de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate din cea dintâi zi, când ți-ai pus inima ca să înțelegi, și să te smerești înaintea Dumnezeului tău, și tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum! Dar căpetenia împărăției Persiei mi-a stat împotriva 21 de zile; însă iată că Mihail, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor, și am ieșit biruitor acolo lângă împărăția Persiei.*” (Daniel 10:12-13). Astfel, imaginea îngerului din capitolul 14 nu ar exclude și nici diminua importanța mărturiei Bisericii pe pământ, ci doar ar sublinia fațeta nevăzută a războiului spiritual care se dă pentru ca Evanghelia să ajungă la toate Neamurile.

Al doilea înger anunță căderea Babilonului. Nu vom încerca să descoperim acum semnificația acestei cetăți. Următoarea secțiune va aborda exact această temă. Menționez doar faptul că această cădere a Babilonului pare să reprezinte o garanție a judecății viitoare și, în același timp, să sublinieze iminența ei. În capitolele 17-18 aflăm că Babilonul a fost un aliat al fiarei și a pierit apoi sub mânia ei. Babilonul a amăgit Neamurile și a participat la omorârea sfinților. Judecarea Babilonului devine astfel un avertisment pentru cei care sunt de partea fiarei și prigonesc pe sfinți. Judecata ei anunță judecarea întregii lumi. În același timp, judecarea ei este o mângâiere pentru sfinți și o garanție pentru aceștia, că la fel cum Babilonul a fost judecat de Dumnezeu și fiara va fi, la rândul ei, judecată.

Al treilea înger rostește, la rândul lui, un avertisment solemn. Mesajul se adresează oamenilor în general, dar în special Bisericii. Versetul 12 reia tema răbdării de care trebuie să dea dovadă aceștia pentru a face față presiunii fiarei: „*Aici este răbdarea sfinților care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.*” Cei care cedează presiunii și se închină fiarei vor avea parte de o pedeapsă eternă. Imagine este înfiorătoare: „*și va fi chinuit în foc și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului. Și fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Și nici ziua, nici noaptea nu au odihnă cei ce se închină fiarei și icoanei ei, și oricine primește semnul numelui ei!*”.

Imaginea ne șochează: iată că ei vor fi chinuiți înaintea Mielului. Dar nu este Mielul, Domnul dragostei? Mulți cititori găsesc o pricină de poticnire în acest pasaj și în ideea unei judecăți eterne. Dar cartea Apocalipsa ne vorbește deschis despre judecată. Cei care vor respinge dragostea eternă a Creatorului vor primi judecata Sa eternă. Aceasta va fi împlinită de Creator fără regrete, fără ezitări, fără remușcări. Împlinirea judecății este un moment de bucurie pentru Dumnezeu, pentru îngeri și pentru sfinții răscumparați pe pământ. Cel mai dificil lucru de înțeles despre Dumnezeu este tocmai acesta: armonia desăvârșită dintre dragostea Sa eternă și dreptatea Sa eternă. Dragostea fără dreptate, nu este o dragoste adevărată. Revărsarea judecății lui Dumnezeu este și o manifestarea a dragostei Sale față de sfinții sfâșiați pe pământ. Dacă cineva își iubește copiii, cum reacționează față de cei care îi nimicesc? În contrast cu cei ce primesc semnul fiarei și care nu au odihnă toată veșnicia, cei ce mor în Domnul sunt fericiți și se vor bucura de odihnă. Moartea nu înseamnă înfrângere, dacă mori în Domnul. Deși vor fi biruiți de fiară, cei care vor muri în Domnul, vor fi adevărații biruitori. Fiara se va folosi de frica de moarte pentru a distruge credința sfinților. Dar sfinții vor birui această frică și vor vedea în moartea în Domnul o fericire nespusă, fericirea de a ajunge, în sfârșit, acasă. Este interesant că autorul nu ne spune doar: „*Ferice de cei ce mor în Domnul!*”, ci „*Ferice de acum încolo de morții care mor în Domnul!*”. Ce să însemne acest „acum”? Fericiți au fost cei care au murit în Domnul începând cu Abel. De ce inserează autorul expresia: „de acum încolo”? Oare sugerează faptul că cei care vor muri în Domnul, în ciuda presiunilor fiarei, se vor bucura de o răsplătă cu totul specială? Aceasta este, deocamdată, singura posibilă interpretare care mi-a venit în minte.

Capitolul 14 se încheie cu imaginea secerișului și cu cea a aruncării viei pământului în teascul mâniei lui Dumnezeu. Prima imagine se referă cel mai probabil la adunarea tuturor sfinților de pe pământ, iar a doua se referă la momentul judecății. Observăm că acest capitol nu subliniază în mod direct judecata fiarei sau a balaurului, ci insistă pe diferența pe care o va face Dumnezeu între cei credincioși și între cei necredincioși, între cei care nu s-au închinat fiarei și cei care s-au plecat înaintea ei.

Secerișul marchează, din punctul meu de vedere, strângerea celor credincioși de pe pământ, iar cel care face acest lucru este Însuși Hristos. La începutul capitolului 14,

cei credincioși sunt numiți primul rod. La sfârșitul lui 14, acest rod este strâns, este luat la cer. În Matei 13, când Mântuitorul tâlcuiește pilda cu neghina, vorbește despre un seceriș care va avea loc la sfârșitul veacului. Iată interpretarea pe care o dă el afirmației: *„Strângeți întâi neghina și legați-o în snopi ca să o ardem, iar grâul strângeți-l în grânarul meu.”* : *„Secerișul este sfârșitul veacului; secerătorii sunt îngerii. Deci, cum se smulge neghina și se arde în foc, așa va fi și la sfârșitul veacului. Fiul omului va trimite pe îngerii Săi, și ei vor smulge din Împărăția Lui toate lucrurile care sunt pricină de păcătuire și pe cei ce săvârșesc fărădelegea, și-i va arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Atunci cei neprihăniți vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor. Cine are urechi de auzit să audă.”* (Matei 13:39-43). Este interesant cum folosește Mântuitorul expresia „sfârșitul veacului”. El folosește această expresie pentru a o numi a doua Sa venire. Această expresie este folosită, cum am mai subliniat, și pentru a numi prima venire: *„pe când acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată ca să șteargă păcatul prin jertfa Sa.”* (Evrei 9:26). Acest fapt este lesne de înțeles, dacă ne aducem aminte că în Vechiul Testament lucrarea lui Mesia, deși are două faze, este percepută ca o singură lucrare. Din această pricină imaginile referitoare la prima venire se suprapun de multe ori pe cele referitoare la a doua venire și, de cele mai multe ori, între cele două faze, pare a fi o perioadă foarte scurtă de timp. Acest lucru este foarte bine evidențiat de profețiile din Isaia 53 și 54. În capitolul 53 Mesia este respins de Israel. În 54, în schimb, are loc restaurarea lui Israel după smerirea acestuia – smerire cauzată tocmai de respingerea lui Mesia - și în acest capitol Domnul spune: *„Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mare dragoste. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascunsesem Fața de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veșnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.”* (Isaia 54:7-8). Ne aducem acum aminte de cartea Daniel și expresia vremea sfârșitului. Pilda din Matei 13 ne arată foarte clar că, deși vremea sfârșitului începe cu prima venire a Mântuitorului, nu poate fi limitată la aceasta. Matei 24 ne prezintă din nou o imagine a străngerii celor credincioși: *„El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a Cerului până la cealaltă.”* (Matei 24:31). Este posibil ca imaginea cu secerișul din Apocalipsa să nu fie doar un simbol ci să trimită explicit la momentul răpirii. Despre acest moment ne vorbește Pavel în mai multe din epistolele sale:

- *„Iată într-adevăr, ce vă spuneam prin Cuvântul Domnului: noi cei vii, care vom rămânea până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul.” (1 Tesaloniceni 4:15-17).*
- *„Iată, vă spun o taină: nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire.” (1 Corinteni 15:51-53).*
- *„Știm într-adevăr, că dacă se desface casa pământească a cortului nostru trupesc, avem o clădire în cer de la Dumnezeu, o casă, care nu este făcută de mâini, ci este veșnică. Și gemem în Cortul acesta, plini de dorința să ne îmbrăcăm peste el cu locașul nostru ceresc, negreșit dacă atunci când vom fi îmbrăcați, nu vom fi găsiți dezbrăcați de el. Chiar în cortul acesta deci, gemem apăsați; nu că dorim să fim dezbrăcați de trupul acesta, ci să fim îmbrăcați cu trupul celălalt peste acesta, pentru ca ce este muritor în noi, să fie moment înghițit de viață. Și Cel ce ne-a făcut pentru aceasta, este Dumnezeu, care ne-a dat arvuna Duhului” (2 Cor 5:1-5).*

În toate aceste trei pasaje, Pavel ne vorbește despre un moment în care cei credincioși vor primi un trup de slavă fără să mai fi trecut prin moarte. El numește acest moment „răpire” și o plasează la venirea Domnului, la cea din ultimă trâmbiță, după învierea celor ce vor fi murit în Domnul până atunci. Cei care plasează răpirea înainte de lucrarea lui Anticrist pe pământ, nu au efectiv nici un argument solid, ci doar presupuziții și speculații. Cartea Apocalipsa, ne prezintă cât se poate de clar că, cei care se vor confrunta cu fiara nu vor fi altcineva, decât cei credincioși, cei care formează Biserica Sa. Chiar în Apocalipsa 14, secerișul este după ce sfinții au fost biruiți de fiară. Stau și mă întreb din ce pricină a decis Dumnezeu ca cei care vor fi rămas în viață să nu guste moartea și să fie înghițiți de slavă? Pasajele par să nu ne ofere un răspuns. Găsim un

posibil indiciu în Apocalipsa 11: învierea și ridicarea la Cer a celor doi prooroci este un semn pentru vrăjmașii lor. Oare la fel să fie răpirea Bisericii un eveniment vizibil și o ultimă chemare spre pocăință a celor necredincioși? 1 Corinteni 15 ne oferă un alt indiciu: „Căci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire. Când trupul acesta supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire, și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: „Moartea a fost înghițită de biruință. Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?” (1 Corinteni 15:53-55). Evenimentul răpirii este prezentat în 1 Corinteni 15 ca triumful suprem al lui Dumnezeu asupra morții. Iată, nu doar că unii vor învia, dar alții nici nu vor mai trece prin moarte, ci vor fi înghițiți de slavă. Atunci moartea va fi nu doar învinsă ca la învierea lui Hristos ci va fi, pur și simplu, înghițită de biruință.

Dacă cei neprihăniți vor fi adunați pentru slavă, cei nelegiuți vor fi adunați pentru judecată. Aruncarea viei pământului în teascul mâniei lui Dumnezeu marchează momentul judecății adus de a doua venire a lui Hristos. În mod sugestiv, teascul a fost călcat afară din cetate și sângele ieșit din teasc se întindea pe 1600 de stadii (adică 180 de mile, aproximativ distanța dintre granița de nord și cea de sud a Palestinei). Ne întrebăm: Care cetate? În Apocalipsa, pe pământ, a apărut până acum cetatea cea mare, unde a fost răstignit și Domnul lor (vezi Apocalipsa 11). Este legitim deci să ne gândim la această cetate ca fiind Ierusalimul. Acest lucru este în armonie cu profețiile din a doua parte a cărții Zaharia, care ni-l prezintă pe Mesia ca arătându-Se în slavă pe Muntele Măslinilor lângă Ierusalim și nimicind toate neamurile care stau adunate în jurul Ierusalimului pentru a-l distruge. Autorul nu insistă pe aceste detalii, ci mai degrabă pe imaginea „afară din cetate”. Ne amintim că primul care a călcat în teasc a fost Însuși Mântuitorul nostru și că acesta a fost răstignit în afara aceleiași cetăți: „De aceea și Isus, că să sfințească norodul cu însuși sângele Lui, a pățimit dincolo de poartă.” (Evrei 13:12). Dacă lumea a judecat pe Fiul lui Dumnezeu în afara cetății Ierusalimului, tot acolo, Fiul va judeca lumea care L-a respins. Domnul este drept și va face dreptate deplină Fiului Său.

Cele două imagini (secerișul și teascul) evidențiază dreptatea lui Dumnezeu și diferența pe care o face el între cei ce se închină fiarei și între cei ce îi rămân fideli doar

Lui. Acest contrast (accentuat și de imaginea glorioasă a celor răscumpărați de la începutul lui 15) este, dacă vreți, un răsunset la frumoasele cuvinte ale Domnului din cartea Maleahi: „Ați zis: „Degeaba slujim lui Dumnezeu; și ce am câștigat dacă am păzit poruncile Lui, și am umblat triști înaintea Domnului oștirilor? Acum fericim pe cei trufași; da, celor răi le merge bine; da, ei ispitesc pe Dumnezeu, și scapă!” Atunci și cei ce se tem de Domnul au vorbit adesea unul cu altul; Domnul a luat aminte la lucrul acesta, și a ascultat; și o carte de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru ca cei ce se tem de Domnul, și cinstesc Numele Lui. „Ei vor fi ai Mei, zice Domnul, Îmi vor fi o comoară deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea milă de ei, cum are milă un om de fiul său, care-i slujește. Și veți vedea din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit și cel rău, dintre cel ce slujește lui Dumnezeu și cel ce nu-l slujește.” (Maleahi 3:14-18).

Aceasta secțiune se încheie cu imaginea glorioasă a celor care au biruit fiara. Ei se află în prezența lui Dumnezeu lângă marea de sticlă și cântă spre slava Lui. Dacă vom compara această imagine cu imaginea celor răscumpărați de la începutul capitolului 14 vom observa următoarele diferențe și asemănări:

Capitolul 14	Capitolul 15
Li se dă numărul: 144.000.	Nu li se dă numărul.
Se află pe muntele Sionului, înaintea scaunului de domnie.	Se află lângă marea de sticlă.
Cântau din alăute.	Aveau alăutele lui Dumnezeu în mână.
Cântau o cântare nouă pe care nu putea să învețe nimeni.	Cântau cântarea lui Moise și cântarea Mielului.
Nu ni se dă nici un detaliu despre conținutul cântării.	„Cine nu se va teme , Doamne, și cine nu va slavă Numelui Tău?”
Dovezile neprihănirii: pe frunte Numele Lui, nu s-au întinat cu femei, în gura lor nu s-a	Dovezile neprihănirii: biruitorii fiarei, ai

găsit minciună.	icoanei ei și ai numărului numelui ei.
-----------------	--

Asemănările ne pot sugera că este vorba de același grup de oameni. Diferențele evidențiază elementele noi pe care a dorit autorul să le știm despre acest grup la sfârșitul lui 15. În acest capitol ni se spune explicit că ei sunt biruitoarii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei și, tot aici, ni se oferă detalii despre conținutul misterioasei cântări din 14. Expresia „cântarea lui Moise” nu ne sugerează o cântare nouă, dar ne aduce aminte de imaginea din Exod 14 și 15, care, după cum am văzut, este o imagine paradigmatică pentru sfârșitul istoriei. Faraon întrupează spiritul anticristic care are putere, care sfidează pe Domnul, care luptă împotriva Acestuia și a planurilor Lui. Victoria de la Marea Roșie anunță marea victorie finală când forțele răului vor fi zdrobite și Domnul Își va așeza domnia Sa pe pământ. Expresia „cântarea Mielului” subliniază însă ideea unei cântări noi, iar cele câteva versuri din această cântare descoperite de autor nu se regăsesc în cântarea lui Moise:

- *„Mari și minunate sunt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeule, Atotputernice!*
- *Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al Neamurilor!*
 - *Cine nu se va teme, Doamne, și*
 - *Cine nu va slăvi Numele Tău?*

❖ *CĂCI*

✓ *Numai Tu ești sfânt,*

✓ *Și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea
Ta,*

Căci judecățile Tale au for arătate!”

Prin această cântare ei înalță sfințenia și integritatea lui Dumnezeu, precum și certitudinea faptului că toate neamurile și toate făpturile create vor recunoaște acest lucru. Dacă cel rău a pus la îndoiala integritatea caracterului lui Dumnezeu, cei răscumparați de pe pământ sunt martorii sfințeniei Lui. În ciuda faptului că ei au trecut prin cuptorul de foc al suferințelor, nu și-au abandonat încrederea în dreptatea și bunătatea lui Dumnezeu și nu au fost dezamăgiți de Acesta. Ei cântă acum măreția, atotputernicia și sfințenia lui

Dumnezeu! Ei sunt siguri că toți vor slăvi Numele Domnului și vor face acest lucru deoarece judecățile Sale au fost arătate! Revărsarea judecății lui Dumnezeu este, de fapt, revelarea gloriei divine! Slava lui Dumnezeu va străluci atât de mult în revărsarea judecății, încât cu toții se vor smeri și vor recunoaște de bunăvoie sfințenia și vrednicia lui Dumnezeu. Dacă fiara încearcă prin forță și teroare să primească închinarea întregului pământ, Domnul Își descoperă frumusețea prin revărsarea judecății Sale și, în urma acestui lucru, toate neamurile rămân înmărmurite și se închină de bunăvoie în fața măreției Creatorului.

Secțiunea 11:19-15:4 ne prezintă o nouă perspectivă asupra planului lui Dumnezeu. În această secțiune autorul ne lămurește expresia apărută în capitolul 11: "fiara care se ridică din Adânc". Planul lui Dumnezeu ne este descoperit din perspectiva conflictului dintre Satan și Dumnezeu. Satan luptă împotriva împlinirii planului lui Dumnezeu și încearcă să dovedească că Acesta nu este ceea ce pretinde a fi. Autorul ne focalizează atenția asupra dimensiunii războiului după învierea lui Hristos și aruncarea celui rău pe pământ. După aceste evenimente, războiul s-a întezit căci a intrat în ultima fază. Cele două modalități prin care cel rău mai poate să întoarcă victoria de partea lui este nimicirea națiunii Israel și distrugerea credinței Bisericii. Revelația dezvoltă strategia diabolică a balaurului de a distruge Biserica. Fiara care se ridică din Adânc este unelta prin care el dorește să îplinească acest capitol. Ne este descrisă în amănunt lucrarea fiarei care, prin cele două arme ale sale - amăgirea și persecuția - își aduce la picioare toate neamurile și încearcă să distrugă credința Bisericii în Hristos.

În capitolul 13 ne este descris asaltul fiarei asupra Bisericii tocmai pentru ca Biserica să își înțeleagă inamicul precum și strategia acestuia.

În capitolul 14 autorul insistă pe finalul poveștii și pe resursele pe care trebuie să le folosească Biserica pentru a birui fiara. Trei îngeri aduc trei avertismente solemne și anunță judecata viitoare. Această judecată vine și dreptatea se înfăptuiește. Cei ce se închină fiarei sunt aruncați în teascul mâniei lui Dumnezeu, iar cei ce au rămas fideli lui Hristos sunt răscumpărați de pe pământ ca cel dintâi rod pentru Miel și pentru Dumnezeu. Ei vor sta înaintea Mielului și vor cânta spre slava Acestuia. Se vor bucura de o răsplătire specială și de privilegiul unic de a fi purtători ai chipului lui Hristos. Tot răul va lucra

spre bine. În urma asaltului fiarei s-au realizat două obiective mărețe: sfinții au fost îmbrăcați în slava chipului lui Hristos, iar slava și integritatea caracterului lui Dumnezeu a strălucit așa de mult încât toți se vor închina înaintea Sa! Și într-adevăr, prima imagine a celor răscumparați din capitolul 14 subliniază răsplata specială de care beneficiază aceștia, iar a doua imagine (din 15) reliefează învederarea slavei lui Dumnezeu în toată frumusețea și claritatea ei! Ambele obiective au putut fi realizate tocmai prin intermediul încleștării dintre fiară și Biserica Sa. Balaurul nu a făcut decât să tragă la carul de slavă al lui Dumnezeu, iar lucrarea fiarei a dus în cele din urmă la revelarea frumuseții caracterului lui Dumnezeu. Conflictul dintre Satan și Dumnezeu se încheie cu biruința lui Dumnezeu. Este o biruință morală: toți vor recunoaște dreptatea și sfințenia Creatorului! „Doar Tu ești sfânt...!”.

Îmi place foarte mult ordinea celor două imagini cu cei răscumparați. Autorul plasează mai întâi în text imaginea care subliniază răsplătirea specială a celor răscumparați din pricina suferințelor lor și, apoi, inserează imaginea care accentuează descoperirea slavei lui Dumnezeu și biruința morală a Acestuia adusă prin credința lor din cuptorul de foc al încercărilor. Dumnezeu nu se folosește de oameni pentru a-Și împlini scopurile. Domnul este mai întâi preocupat de binele și inima acestora. Domnul nu este un tiran, ci un Dumnezeu care Își iubește slujitorii și este mereu preocupat de fericirea lor.

Perspectiva adusă de această secțiune asupra planului lui Dumnezeu insistă cel mai mult pe suferința sfinților de pe pământ. Această suferință este așezată în contextul conflictului dintre Dumnezeu și Satan. Autorul nu se oprește însă la a reliefa suferința ca parte din viața sfinților de pe pământ, ci explică și rațiunea acesteia și oferă resursele necesare pentru ca sfinții să o poată birui. Aceasta secțiune răspunde foarte bine nevoilor Bisericii din Smirna, cea care avea să treacă printr-un necaz de 10 zile.

Imaginile celor răscumparați din această secțiune susțin interpretarea conform căreia fiara ar putea semnifica și o realitate istorică continuă. La începutul capitolului 14, primul rod (despre care știm că este Biserica) este reprezentată de cei care nu au acceptat să primească pe frunte semnul fiarei și au rămas fideli Mielului. În 15 cei răscumparați sunt biruitorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei, iar în capitolul 20 cei ce au

parte de prima înviere sunt cei cărora li s-a tăiat capul din pricina mărturiei lui Isus și cei ce nu se închinaseră fiarei și icoanei ei. În capitolul 7 cei răscumparați sunt cei care au venit din necazul cel mare. Dacă fiara ar fi doar Imperiul Roman din primul secol, aceasta ar însemna ca aceste imagini includ doar pe cei răscumparați din timpul Imperiului Roman. Dacă fiara ar simboliza doar pe Antihrist, atunci imaginea celor răscumparați ar include doar pe cei care vor prinde domnia acestuia. Dar aceste imagini ne sugerează grupul tuturor celor răscumparați de pe pământ. Din această perspectivă, imaginea fiarei ar trebui interpretată ca o realitate istorică continuă care include Imperiul Roman, reîntruparea spiritului antihristic în istorie în diferite forme și apogeul răului în lume prin Împărăția lui Antihrist. Există totuși și o alta posibilitate de interpretare. În Vechiul Testament au loc frecvent glisări profetice. O glisare sugestivă pe care am mai comentat-o este cea de la prima venire sau a doua venire a lui Mesia. În multe pasaje din profeți, cele două veniri se suprapun și perioada dintre ele pare așa de scurtă. Ne aducem aminte de Isaia 53 și Isaia 54. În Isaia 53 Mesia este respins de Israel, iar în Isaia 54 are loc restaurarea și retrimiteră lui Israel. Textul ne prezintă distanța de timp dintre cele două evenimente ca o „clipită”. Din această pricina, creștinii din primul secol așteptau cu atâta ardoare venirea lui Hristos. Pavel credea și spera că el va prinde în viață venirea lui Hristos în slavă. Nimeni nu anticipa că perioada Bisericii va fi așa de lungă. Iată ce spune Petru evreilor din Ierusalim: *„Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise înainte prin gura tuturor proorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi. Pocăiți-vă dar, întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviore și să trimeată pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care Cerul trebuie să Îl primească până la vremurile așezării din nou a tuturor lucrurilor: despre aceste vremuri a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi prooroci din vechime.”* (Fapte 3:18-21). Petru știa că pocăința națiunii evreiești va fi la arătarea lui Hristos în slavă. El spera ca evreii să se întoarcă chiar atunci, în vremea sa și astfel să vină vremurile de înviore aduse de a doua venire a lui Hristos. Este posibil ca Apocalipsa să utilizeze același tip de glisare ca în cartea Isaia. Astfel, după aruncarea lui Satan pe pământ, autorul să gliseze la ultima perioadă din istorie când conflictul dintre bine și rău își va atinge apogeul. Acest lucru ar fi legitim cu atât mai mult cu cât primii creștini se așteptau ca acest sfârșit să aibă loc chiar în timpul vieții lor. Astfel, fiara nu ar

avea neparat o trimitere directă spre Roma și atunci s-ar explica de ce imaginea celor răscumpărați ar include în special pe cei ce s-au confruntat cu ea.

În acest moment al discuției, este util să analizăm următorul text din Epistola lui Ioan: „*Preaiubiților, să nu dați crezare oricărui duh; și să cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieșit mulți prooroci mincinoși. Duhul lui Dumnezeu să-L cunoașteți după aceasta: orice duh, care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu; și orice duh care nu mărturisește pe Isus, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist, de a cărui venire ați auzit. El chiar este în lume acum. Voi, copilașilor, sunteți din Dumnezeu; și i-ați biruit pentru că Cel ce este în voi este mai mare decât cel ce este în lume. Ei sunt din lume; de aceea vorbesc ca din lume și lumea îi ascultă.*” (1 Ioan 4:1-5). Ioan crede în venirea lui Antihrist. Dar el mai crede că duhul acestuia este deja în lume. Această perspectivă ar întări interpretarea din Apocalipsa conform căreia fiara este o realitate istorică continuă care va culmina cu domnia lui Antihrist.